

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.750

Letna naročnina L. 3.500

Letna inozemstvo L. 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 28 (1210)

Gorica - četrtek, 13. julija 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

Dušno pastirstvo v Novi Gorici

Slovenska javnost je z zadoščenjem sprejela vest, da je cerkvena oblast v Gorici osvojila načelo, naj se nudi vsakomur dušnopastirska oskrba v materinem jeziku. V Gorici se snuje posebno slovensko dušnopastirsko središče, pravicata duhovnika, kamor se bodo Slovenci lahko obrčali.

Kako je z dušnopastirsko oskrbo v Novi Gorici, onstran meje? Če imajo slovenski verniki v italijanski Gorici najširšo svobodo, da se versko udeležujejo na način, ki najbolj odgovarja njihovim duhovnim potrebam in narodnim tradicijam, ima li prebivalstvo Nove Gorice enake možnosti? Moralo bi jih imeti še vse večje, saj je vendarle v svobodni domovini, ki se ponša z ustavo, v kateri je proglašena svoboda vesti in zaščiteni pravica, da se sme vsakdo, če hoče, udeleževati verskih obredov.

Skrbno sem prelistal letopis »Cerkev na Slovenskem«, a nisem našel, da bi bila na področju ap. administrature za Slovensko Primorje vpisana župnija Nova Gorica. Res je sicer, da je navedena duhovnika »Kapelja-Nova Gorica«, ki šteje kar 7.000 duš. Res je tudi, da vršijo kostanjeviški oo. franciški naravnost odlično pastoralno delo in da ima njihova župnija s svojim naravnim ozemljem lepo bodočnost, toda po svoji zemljepisni legi in še bolj zaradi majhne cerkve, ki je do nedavne služila le kot samostanska kapela, ne more prevzeti vloge osrednje mestne župnije.

V italijanski Gorici imajo slovenski verniki bogoslužna opravila v slovenskem jeziku v raznih cerkvah: v stolnici, pri Sv. Ignaciju na Travniku, na Placuti, pri Sv. Ivanu, v Zavodu sv. Družine, pri Marijinih sestrah na korzu Italija. Kaj pa meščani Nove Gorice? Zaman iščeš po magistrali in po Vojkovi ulici, zaman se povzpneš na Grčno in prehodiš Ošljek in Ledine tja dol do železniške postaje: ne boš našel ne cerkve ne kapele in še skromnega znamenja ne!

Nova Gorica, ki naj bi bila srce in ponos slovenske Goriške, je mesto, ki ga »Cerkev na Slovenskem« ne pozna. Ker se ni bila kanonično ustanovljena kot župnija, niti ne kot vikariat ali kaplanija, ni še vključena kot juridična oseba v uradni ustroj Cerkve in zato nima niti določenega področja in niti ne župnijskih mej, nima ne cerkve in ne župnika, ne rednega dušnega pastirstva in niti ne običajnega bogoslužja. Nova Gorica, v kolikor je novo mesto, se za katoliško Cerkev ni še rodila, še vedno pripada »terris missionum«, kakor bi bila nekje v pragozdovih osrednje Afrike.

Novogoričani se v svojih duhovnih potrebah morda res zatekajo na Kapelo ali k Sv. Trojici ali v Solkan, v resnici so, in foro Ecclesiae, sirote, otroci nikogar. Njihov neurejeni cerkveni položaj in njihova duhovna stiska naravnost kričita po primerni pastoralni rešitvi.

Nova Gorica se upravičeno ponša, da je mesto ob meji, ki slovi, da je med najbolj odprtimi na svetu. Med najbolj »odprtimi« tudi znotraj svojega občestva, tudi do dušnih potreb vernega dela someščanov? Nova Gorica raste iz pridnosti, znoja in krvi vsega občestva, tudi vernega. Naj se tem meščanom omogoči, da bodo kot polnopravni člani pluralistične družbe lahko prispevali svoj delež skupni stvari, črpaajo vedno novih sil tudi iz lastnih dušnih globlin in iz krščanskega ustvarjalnega idealizma.

Goriški Slovenci v Italiji, ki hočejo ostati zvesti svojemu rodu in očetnim izročilom, si iščejo novih poti in novih rešitev tudi v dušnopastirskih pogledih. Pastoralne potrebe so danes zelo zahtevne. Ali naj bo to, kar je dano v zamejstvu, odzeto v domovini? Ali naj bo redno versko življenje onemogočeno našim bratom in sestram tudi v mestu, ki ga tudi oni so gradili in soustvarjajo?

Čas je, da Nova Gorica izstopi tudi v cerkvenem pogledu iz stanja neurejenosti in manjvrednosti. Ustvari naj se osrednja mestna župnija ter naj se zgradi dostojna

sodobna župnijska cerkev, tako da bo mogla mestna duhovščina nuditi vernemu delu meščanov vso potrebno dušnopastirsko oskrbo.

JURIJ B.

Slovenska udeležba na evhar. kongresu v Vidmu

Slovenski duhovniki iz škofij Videm, Gorica in Trst so se že pred več meseci sprožili akcijo za udeležbo in sodelovanje naših ljudi na evharističnem kongresu v Vidmu. Po dolgih razgovorih, ki so segli v najvišje plasti cerkvenih oblasti v Italiji, ki kongres organizirajo, je bilo določeno, da bomo slovenski verniki aktivno sodelovali v samem Vidmu v petek 15. septembra in pri zaključni slovesnosti tudi v Vidmu 17. septembra. Podrobnosti zaenkrat še niso znane.

Duhovna dediščina patriarha Atenagore

Patriarh Atenagora, duhovni vođa pravoslavni kristjanov, je malo po polnoči 7. julija umrl, potem ko si je na praznik sv. Petra in Pavla zlomil stegenico, kar je posredno povzročilo njegovo smrt.

ŽIVLJENJSKA POT

Rodil se je leta 1886 v grškem Epiru, ki je bil tedaj še turška provinca. Leta 1923 je postal škof na otoku Krfu, leta 1934 pa je bil poslan v New York, kjer je prevzel vodstvo grške pravoslavne škofije za vso Severno in Latinsko Ameriko. V stiku s katoličani in protestanti je v njem dozorel tisti ekumenski duh, ki je v zadnjih desetih letih prišel do izraza zlasti v stiku s papežem Pavlom VI. Leta 1948 je bil izvoljen za patriarha

Zgodovinski objem papeža Pavla VI. in patriarha Atenagora leta 1964 v Jeruzalemu

vseh pravoslavni in se je nastanil v Carigradu, sedežu pravoslavja v času bizantinske države.

POBORNIK EKUMENSKE MISLI

Mogočna postava patriarha Atenagore, vsega v črno oblečenega s častljivo belo brado, ko drži roko papeža Pavla VI., slabotnega po telesu in v belem talarju v trenutku, ko sta se srečala leta 1967 v Carigradu pri skupni molitvi, bo šla v zgodovino krščanskih Cerkev kot zgled, ki mu je treba slediti, kot simbol, ki mu je treba verovati in kot naročilo, ki ga je treba izpolniti: ob Kristusu moramo vsi postati eno.

V oktobru istega leta je patriarh Atenagora vrnil sv. očetu obisk in se z njim sestel v Rimu. Skupaj sta molila na grobu apostola sv. Petra za edinstvo kristjanov. Ob tisti priložnosti je Atenagora dejal: »Dejstvo, da smo se osvobodili osamljenosti in začeli iskati trdno podlago, na katero je bila postavljena nedeljiva Cerkev, nam je odkrilo resnico, da je tisto, kar nas druži, mnogo močnejše od onega, kar nas loči. To spoznanje napolnjuje naša srca z upanjem, da se bosta v bodoče tako katoliška kot pravoslavna Cerkev, povezani v soglasju in v čutu odgovornosti, usmerili k zedinjenju.«

Na te besede je odgovoril papež Pavel VI.: »Pogumno moramo nadaljevati skupne napore in jih razvijati, pa ne toliko na podlagi razpravljanja o preteklosti kot v pozitivnem sodelovanju, imajoč pred očmi to, kar Sv. Duh zahteva danes od Cerkev.«

ZADNJE PISMO ATENAGORE

12. junija je patriarh Atenagora odgovoril na pismo papeža Pavla VI., ki mu je bilo izročeno 4. junija. To pismo lahko smatramo za neke vrste duhovno oporoko velikega borca za ekumenizem. Takole je pisal patriarh Atenagora: »Združeni v molitvi, potrpežljivosti in pokorščini božji volji glejmo skupaj z Vašo svetostjo proti temu velikemu in svetlemu dnevu Gospodovemu. Iskreno želimo sodelovati v ljubezni z Vami, se boriti skupno za ta cilj in ničesar opustiti s svoje strani za dobro Kristusove Cerkev, ki "si jo je odkupil z lastno krvjo".

Ko doumevamo potrebo izvesti to blagoslovljeno edinstvo v soglasju s častljivimi pastirji in ljubljenski verniki, z Vami vred spoznavamo, kako je neobhodno potrebno v vsaki naših Cerkev ved-

no bolj razvijati duha bratstva in resnice, da smo vsi eno v Jezusu Kristusu.

Molimo zato goreče, da nam brezmadežni vodnik Cerkev, Kristus, dá duha modrosti, da bomo dobro izvršili svoje poslanstvo v tem važnem in obenem občutljivem obdobju poglobitve in vzpodbuditve za delo edinstvi, za njeno dokončno uresničitev v čast troedinega Boga.«

* * *

Osem let je minilo od prvega objema med papežem Pavlom VI. in patriarhom Atenagorom. Sedaj je ostal Pavel VI. sam. Bog daj, da bi ne izzvenele v Atenagorovem nasledniku v prazno besede, ki jih je malo pred zlomom noge patriarh izrekel nekemu časnikarju: »Do edinstvi Cerkev ne sme biti več daleč.«

Andreotti prestal prvo preizkušnjo

Prejšnji torek 4. julija je Giulio Andreotti predstavil svojo novo vlado poslanski zbornici. V programskem govoru je poveljal veliko pozornost gospodarskim problemom. Izjavil je, da bo vlada dala prednost kmetijstvu, zdravstvu, politiki prevozov in davčni reformi. V zunanji politiki bo ostala zvesta Atlantski zvezi (NATO) in Organizaciji združenih narodov. Odnosi z Jugoslavijo se razvijajo v prijateljskem duhu in od spoštovanju obstoječih sporazumov, kar pospešuje medsebojno gospodarsko in kulturno izmenjavo. Vlada je tudi trdno odločena nastopiti proti vsakršnemu nasilju ter si bo prizadevala okrepiti varnostno službo.

Andreotti je še posebej naglasil, da bo njegova vlada poskrbela, da se bo dosledno izvajal paket ukrepov, ki so jih sprejele prejšnje vlade glede nemško govoreče narodne manjšine na Južnem Tirolskem. Kasneje je v odgovoru južnotirolskemu poslancu Rizu še dodal, da »zaščita manjšin, ki je ne določa samo ustava, ampak je tudi stvar demokracije, pritiče ne le manjšini nemškega jezika, temveč tudi drugim kot npr. slovenski manjšini.«

Do glasovanja o zaupnici vladi je nato prišlo v petek 7. julija. Andreottijeva vlada je prvo preizkušnjo prestala. Zanj je glasovalo 329 poslancev, proti pa 288. Težja preizkušnja čaka Andreottijevu vlado ta teden v senatu. Uradno je na strani vlade 167 senatorjev, proti pa jih bo 155. Ker Fanfani kot predsednik senata ne sme voliti, Segni in še dva senatorja iz vladnega bloka sta pa bolna, je izid glasovanja v senatu za vlado zelo kočljiv. Sele če bo Andreotti tudi to preizkušnjo uspešno končal, se bo lahko lotil izvedbe vladnega programa.

Zamenjave v francoski in nemški vladi

Občasni obiski med voditelji francoske in nemške zvezne republike so postali nekaj rednega. S to prakso se je pričelo v času De Gaulle in Adenauerja, njuni nasledniki pa so ji ostali zvesti, saj prinaša obema državam dosti koristi.

To pot je bila vrsta na francoskem državnem predsedniku Pompidouju, da potuje v Zahodno Nemčijo. Spremljala sta ga ministra za finance Giscard d'Estaing in za zunanje zadeve Robert Schuman. Pogovori so se sukali okrog gospodarskih ter političnih vprašanj in evropske varnosti. Seveda se državnika v marsičem nista strinjala, kar pa je razumljivo; važno je predvsem, da sta si izmenjala poglede in skušala najti čim bolj skupno pot.

Po razhodu sta pa oba voditelja poskrbela za precejšnje politično presenečenje. Pompidou je ostavil ministrskega predsednika Chaban Delmasa in ga nadomestil s pravovernim golistom Pierrom Messmerjem. Vse kaže, da je to v zvezi z bodo-

čimi parlamentarnimi volitvami, ki bodo v Franciji najkasneje spomladi leta 1973.

Nemški kancler Brandt pa je sprejel odstop finančnega ministra Karla Schillerja, ki čeprav socialist, ni nikdar skrival svojega stališča, da morajo imeti zakoni gospodarstva in tržišča prednost pred vsemi drugimi političnimi ali družbenimi zahtevami. Tako je prišel v nasprotje s samim W. Brandtom in socialdemokratsko stranko, si nakopal nasprotovanje sindikatov, ki so ga obtoževali, da brani koristi velekapitala ter Sev. Amerike in izzval jezo pristašev lastne stranke, ki je onemogočil nekatere socialne reforme, češ da bi jih gospodarski položaj ne prenesel. Schillerja je po odstopu nadomestil dosednji obrambni minister v Brandtovi vladi Helmut Schmidt. Sicer se pa pozornost nemške javnosti že usmerja v nove predčasne parlamentarne volitve v začetku decembra 1972, ki so postale potrebne, ker je Brandt izgubil večino v poslanski zbornici.

Francoski državni predsednik Pompidou in nemški kancler Brandt sta se nedavno sešla v Bonnu v Zah. Nemčiji. Kmalu nato sta vsak s svoje strani izvedla pomembne zamenjave v svojih vladah

Letošnje romanje v Marijino Celje

420 udeležencev s Tržaškega in Goriškega, devet avtobusov, pet dni skupnega potovanja, dobra organizacija, obilje nepozabnih doživetij, to bi bila kratka oznaka letošnjega skupnega tržaško-goriškega romanja, ki je bilo 22. v vrsti teh romanj. Božjepotni cilj je bilo svetišče v Marijinem Celju (Maria Zell) na avstrijskem Stajerskem, k čemur so organizatorji dodali še izlet na Dunaj. Zaključek potovanja pa je imel spet božjepotni značaj, saj so se udeleženci ustavili pri sv. Hemi v Krki na Koroškem.

Vodstvo romanja je bilo v rokah duhovnikov Dušana Jakomina, Marija Gerdola, Jožeta Kunčiča, Alberta Miklavca, Stanka Zorkota in Jožeta Juraka. Slednji je imel na skrbi romanje z Goriške, ki so imeli lasten avtobus. Avtobuse je preskrbelo podjetje Collavini iz Vidma.

I.

Zbirno mesto je bilo gostišče Diana na poti med Vidnom in Trizmom (Tricesimo). Treba je bilo ugotoviti točno število potujočih in si izmenjati napotke za nadaljnjo vožnjo, ki je ob sončnem vremenu potekala po Kanalski dolini preko mejne prehode pri Kukovem (Coccau) in Beljaka do Celovca.

Zaradi sončne ure, ki velja v Avstriji in se ji je italijanski parlament za čas poletja pred leti čisto po nepotrebnem odrekal, je bilo kosilo v Celovcu že ob 11. uri po tamkajšnjem času. V veliki dvorani Ljudske kuhinje so bili vsi kar hitro postreženi.

Takoj po kosilu se je pot nadaljevala. Ob šestih naj bi bili vsi v Marijinem Celju, kar pa je uspelo le goriškemu avtobusu. Drugi so prihajali v različnih razmakih vse do večerne pobožnosti.

Pot v Marijino Celje je z italijanske strani praktično le ena: vodi mimo Gospe Svete preko St. Vida in Brež na gorski prelaz pri Neumarktu, ki loči koroško deželo od Stajerske. Ta prelaz je visok 1005 m. Cesta nato pade v dolino reke Mure, ki ji je zvesta spremljevalka vse do mesta Bruck. Skozi Judenburg in Knittelfeld ter mimo Leobna — mesta, ki so znana premočnim našim Goričanom, saj so bili v teh krajih begunci in prvi svetovni vojni — cesta pri Brucku zapusti Muro in se usmeri po dolini Murz proti prelazu Semmeringu in naprej proti Dunaju.

Kdor pa želi v Marijino Celje, pa že nekaj kilometrov za Bruckom pri kraju Kapfenberg zavije na levo v stransko dolino, ki ga preko prelaza Seeberg (1245 m) ponese k Marijinemu svetišču. Pot je romantična, le žal v drugi polovici do prelaza vse prej kot prijetna, ker gradi zvezno ministrstvo za promet novo cesto, ki bo zelo lepa, ko bo dovršena, kar pa se danjem obiskovalcem Marijinega Celja še ne nudi nobenega užitka.

Marijino Celje, ki leži na gozdnatem pobočju Bürgeralp (1300 m), dolguje svoj obstoj izključno Marijinemu svetišču. Ima 2300 prebivalcev in je tudi letoviški kraj, a njegova privlačnost ostaja slej ko prej Marijina prisotnost v mogočni baziliki sredi kraja.

Leta 1957 je ta božja pot obhajala 800 let nastanka. Leta 1157 je namreč neki benediktinski menih iz samostana sv. Lambrehta prinesel med drvarje na sedanjem kraju kip Matere božje, iz lesa izrezan. Nad kipom so zgradili majhno kapelico (od tod Maria Zell oz. latinsko Cellum), ki je hitro postala shajališče pobožnih romarjev od blizu in daleč. Prva kapela je nastala leta 1200. Postavil jo je mejni grof Henrik Moravski. Prvo cerkev je zgradil leta 1370 kralj Ludvik I. Ogrski v zahvalo za zmago nad Turki, sedanjo obliko pa ji je dal cesar Ferdinand III. leta 1644. Glavni oltar je dal postaviti cesar Karel VI., njegova hčerka cesarica Marija Terezija (umrla 1780) pa je okrasila milostni oltar s čudovito srebrno ogrado. Cerkev je postala bazilika leta 1907.

Marijino Celje je največje Marijino svetišče v Srednji Evropi. Enako je ljubo slovanskim narodom, narodom nemškega jezika in Madžarom. V teku zgodovine si je pridobilo trojni naslov: »Magna mater Austriae« (Velika mati Avstrije), »Mater gentium Slavorum« (Mati slovanskih ljudstev) in »Magna Hungarorum Domina« (Velika Gospa Madžarov).

Benediktinski red, ki svetišče še vedno upravlja, skrbno pazi, da se romarji vseh teh narodnosti res počutijo kot doma. To so tudi naši romarji ponovno občutili. P. dr. Veremund Hochreiter OSB, superior patrov benediktincev, jih je tako ob sprejemni slovesnosti kakor ob slovesu toplo nagovoril s slovanskim pozdravom in izrazil svoje veliko zadovoljstvo ob slovenski navzočnosti v tej baziliki. Naj pri

tem omenimo, da je bilo to romanje že tretje v Marijino Celje. Prvo se je izvršilo leta 1957 ob 800-letnici boje poti, drugo pa šest let nato leta 1963.

Naši romarji pa so bili še posebno veseli slovenskega patra Bernarda Tomana, ki jim je prvi večer govoril v domačem jeziku, jim bil ves čas na voljo v spovednici, ob uri slovesa pa bil spet med njimi.

Skupna pobožnost z mašo je bila naslednji dan v torek 4. julija ob 9. uri. Koncimirano sv. mašo je vodil škofov vikar iz Trsta dr. Lojze Škerl, ki je tudi imel pridigo, slovensko občestvo pa je z navdušenim petjem prisostvovalo sv. daritvi in v veliki večini prejelo sv. obhajilo.

Le malo je ostalo časa za ogled kraja, za nakup spominkov ali pisanje pozdravov. Po kosilu se je vsa družba še enkrat zbrala pri Mariji, se od nje s pesmijo prisrčno poslovila, nato pa je bilo treba spet na pot. Preko dveh prelazov, Josefsberga in Annaberga je cesta padala proti mestu St. Pöltnu, kjer se je vključila v avtocesto. Ob 6^h zvečer so avtobusi zavozili v nekdanje cesarsko mesto Dunaj, ki ima na sebi svojstven čar, ki so ga stoletja še povečala. O bivanju na Dunaju pa bomo spregovorili prihodnjič.

J. Jk.

Prof. Lojze Pavlič

Deset let Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur

Pred desetimi leti je docent univerze v Lundu na Švedskem Pierre Naert dal pobudo za akcijo v korist ogroženih jezikov in kultur. 1. maja 1962 je predložil danskemu, finskemu, norveškemu in švedskemu svetu UNESCO spomenico, ki jo je podpisalo 52 univerzitetnih profesorjev, docentov in predavateljev. Spomenica je prila našete svete, da bi na glavni skupščini UNESCO, 17. septembra 1962, predlagali tej mednarodni organizaciji, naj podvzame ukrepe za zaščito vseh onih jezikov, ki so iz političnih ali drugih razlogov tako ogroženi, da utegnejo v kratkem času sploh izginiti ali pa se nahajajo v takem položaju, da se ne morejo razvijati.

Ta akcija pa je imela le posreden uspeh. Leta 1963 je bilo v Toulousi v Južni Franciji zborovanje, ki ga lahko štejemo za ustanovni kongres Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur. Medtem ko je bil prof. Pierre Naert izvoljen za glavnega tajnika, je bil za predsednika izvoljen Nobelov nagradenec islandski pesnik Halldor Kiljan Laxness.

Po skoraj štirih letih delovanja začetne skupine je prišlo 31. julija 1967 do drugega kongresa. Ta je bil v mali francoski občini Issime v Dolini Aosta in na njem je bil sprejet statut organizacije.

Po prvem členu je namen združenja »obramba jezikov in kultur, ki jim grozi v celoti ali na delu njihovega tradicionalnega ozemlja nazadovanje, asimilacija ali izumrtje zaradi diskriminacij v šoli in v javnem življenju«. Po drugem členu združenje »v federativni obliki kulturne in strogo nepolitične organizacije, ki so obstajale že prej, in posameznike.« V tem je ena glavnih razlik s Federalistično unijo evropskih narodnosti, ki združuje samo organizacije pretežno političnega značaja.

Prvi cilj združenja je ustvaritev javnega mnenja, ki bo naklonjeno ogroženim jezikom in kulturam, drugi pa nastop pri vladah in mednarodnih organizacijah, ki naj doseže ustvaritev takih življenjskih pogojev, da se bodo ti jeziki ohranili in razvili. Po tretjem členu statuta so ti življenjski pogoji naslednji:

1. Priznanje in izvajanje pravice šolstva v ogroženih jezikih v vseh javnih in zasebnih šolah na tradicionalnih ozemljih teh jezikov.

2. Pravica do uporabe ogroženih jezikov v javnih aktih na občinski, deželni in državni ravni.

3. Priznanje pravice manjšinskih kulturnih ustanov do svobodnega razvoja in gnotne podpore iz javnih sredstev.

Po četrtem členu svojega statuta uvršča združenje med ogrožene jezike vse one, ki ne uživajo v prejšnjem členu naštetih pravic in ugodnosti.

Naslednja kongresa združenja sta bila leta 1968 v Andorri in 1969 v Zürichu. Na tem kongresu je bil izvoljen za predsednika katalonski pesnik Salvador Espriú, namesto umrlega Naerta pa je bil izvoljen za glavnega tajnika Katalonec Jordi Costa y Roca.

Med tem časom so se organizirale sekcije po raznih državah. V Italiji so se posamezniki, ki so pristopili k združenju,

Širite „Katoliški glas“

Štirje duhovniki iz ene družine

V mariborski škofiji je bilo letos posvečenih 18 diakonov v škofijske duhovnike, 5 minoritov, dva salezijanec in en kapucin. Značilno je, da sta dva letošnja novomašnika iz družine Kraševc, ki je doma v župniji sv. Heme. Iz iste družine sta že dva brata duhovnika, ki kaplanujeta v mariborski škofiji. Oba novomašnika-brata sta bila posvečena v domači župniji sv. Heme blizu Podčetrtna, ki je znan zaradi »atomskih« toplic. Dne 2. julija sta s škofom somaševala in tako opravila svojo prvo euharistično daritev. Štirje duhovniki iz ene družine, to je lep zgled slovenskim družinam in družinam vsega krščanskega sveta.

Komu naj se družina Kraševc in domača župnija zahvalita za tolik blagoslov? Brez dvoma sv. Hemi, saj letos poteka 900 let, odkar je bila po njeni zaslugi ustanovljena krška, to je celovška škofija, ki je bila prva samostojna škofija na slovenskem ozemlju. Pa tudi priprošnjam božjih služabnikov Slomška, Barage in p. Vendelina Vošnjaka. Širimo zato povsod češčenje naših svetih mož in žena, ki so živeli, trpeli in se zveličali med našim ljudstvom.

J. Jk.

Prof. Lojze Pavlič

BESEDE ŽIVLJENJA

BREZ SADU

...posvetne skrbi in zapeljivost bogastva zadušijo besedo, da ostane brez sadu« (Mt 13, 22).

Drevo brez sadu?

Še Kristus v svoji božji pohlevnosti

je preklel nerodovitno smokvo!

Kaj naj rečemo o kristjanu brez dobrih del?

Božjo besedo je zadušil

v posvetnih skrbeh in

padel nazaj v poganstvo.

Kaj pa:

— župnije brez novih maš,

— družine brez otrok

— in mladina brez idealov?

Kaj se je zgodilo?

Zapeljivost bogastva je zadušila božjo besedo.

Molitev in žrtev

bosta razoral naša srca za novo setev!

I. Z.

Sv. Marija Goretti ima svojo faro v Sloveniji

Bistrica pri Trziču na Gorenjskem je bila mirna kmečka vasica z lepo lego pod Karavankami. Ta zaselek je spadal pod tržiško faro. Povojni val modernega življenja je spremenil temeljito značaj kraja: ljudje, zaposleni v industrijskih obratih bližnjih krajev (Kranj, Trzič) si tu postavljajo domove, ki rastejo kot gobe po dežju. Kmečko lice kraja je popolnoma prešlo v značilno predmetno delavsko četr.

Tržiški dekan, msgr. Viktor Zakrajšek, je smatral umestno, da se tu ustanovi nova župnija, kar je tudi dosegel z ustanovno listino z dne 20. marca 1971.

Zanimivo je to, da so za farnega patrona izbrali italijansko svetnico Marijo Goretti, ne pa kakega po Sloveniji bolj znane svetnika ali svetnice.

To svetnico nam je dalo življenje sedanjega časa. Ni bila razvajen in mehkužen otrok, ampak odločno in v delu preizkušeno ter utrjeno dekle, ki je vedelo, za kaj se bori in kaj bi rado. Svojo deklško čast in poštenje!

V vsem tako imenovanem civiliziranem svetu se je v zadnjih desetletjih razpaslo oboževanje spolnosti v vseh mogočih oblikah, kar pljuska tudi preko naše domovine. To oboževanje spolnosti prehaja v pretirani razvrat, ki zavzema tak razmah, da že resno ogroža moralno in telesno zdravje celotne narodne skupnosti in ne samo posameznikov ter spodkopuje temelje družinskega življenja. Poštenje in čast deklstva in materinstva sta teptana med sramotnimi orgijami; spolno izživljanje še nedorasle mladine pa postaja »nujnost« in »potreba narave« in nič več sramotno in poniževalno. Nečistovanje naj ne bo več greh in čistost in deklško poštenje ne več čednost in krepost. To je duh današnjega časa. Sv. Marija Goretti nam s svojim kratkim življenjem drugače govori.

Naj bo postavljena za zgled in opomin naši mladini in družinam v novi župniji. In kot edina župnija z njenim imenom med Slovenci tudi našemu narodu.

Nova kapela je dograjena in 9. julija letos jo bo blagoslovil ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, ki bo imel tam tudi prvo sv. mašo.

Posvetitev novih primorskih duhovnikov

Na praznik sv. Petra in Pavla je škof dr. Janez Jenko posvetil v novi idrijski cerkvi sv. Jožefa Delavca osem letošnjih primorskih novomašnikov ob nabito polni cerkvi. Novi obred posvetitve je res ganljiv in vernikom dostopen, ker se vrši v domačem jeziku in je krajši od prekonciljskega. Ves se vrši med sv. mašo po evangelijski. Mestni cerkveni zbor in klena škofova beseda sta še povzdignila slovesnost.

Novomašniki obhajajo te nedelje po sv. Petru svoje nove maše širom Primorske: v Kanalu, Idriji, Drežnici, Spodnji Idriji, Jagrščah, Dornberku, Stomažu in v Smihelu na Pivki. Nekak slovesen zaključek letošnjih novih maš bo pa zlata maša kobarškega dekana g. Ludvika Likarja, ki bo v Kobaridu v nedeljo 16. julija ob 10^h.

Novomašnikom želimo obilo blagoslova na duhovniški poti, zlatomašniku lepo starost, nam vsem slovenskim Primorcem tostran meje pa duhovniških poklicev, ki jih že toliko let nimamo.

Robidnice

IX.

Na Krasu raste dosti robide, več kot kjerkoli v naši deželi. Zato ni težko najti in nabrati nekaj robidnic na kraški gmajni. To pot jih bomo nekaj natrgali v Doberdobo.

V tamkajšnji občini spadajo poleg Doberdoba in Poljan še zaselki v Dolu in pa Jamlje. Občina je torej izrazito kraška in slovenska. Občina že 15 let upravlja levi občinski odbor, ki ga sestavljajo komunisti in socialisti. Na čelu občine je že precej let župan Andrej Jarc. V izrazito slovenski občini bi človek pričakoval, da bo skrbi občine tudi ta, da pomaga k kulturnemu razvoju občanov. Kako vrši to svojo nalogo, je pokazal občinski odbor na zadnjih sejah.

Občine v Italiji nimajo posebno velike avtonomije, vendar v določenih mejah le morejo razpolagati z občinskimi fondii in pri tem podpirati tudi kulturne ustanove. Med temi so domača prosvetna društva, pa tudi športna društva in pevski zbori. Nekateri občine so za kulturne potrebe bolj dovzetne, druge manj, nekatere nič. V Doberdobo pa ni mogoče reči, da bi občinski odbor bil povsem gluh za kulturne potrebe, vendar ni mogoče trditi, da bi bil nepristranski do svojih občanov pri razdeljevanju podpor. Zadržati je šlo, da odmeri podporo, določeno za pospeševanje kulturnih in športnih dejavnosti v občini (150.000 lir). Pri tem so spoštovani občinski odborniki postopali tako kakor znani lev v Ezopovi basni, ki je delil plen z opico: »Največji del meni, ker sem lev,« je rekel, »potem koščica tebi, ki si opica, nato pa vse ostalo meni, ker sem kralj zverin.«

Podobno so naredili v Doberdobo. Najprej so dodelili podporo društvu Jezero, ker je »naše«, to je komunistično in socialistično; potem koščico društvu Hrast, ki je včlanjeno v Zvezo slov. katol. prosvete; nato vse ostalo zopet »našim« organizacijam, to je levčarskim. Cerkveni pevski zbor v Dolu in cerkveni pevski zbor v Jamljah naj se lepo obrišeta pod nosom, saj sta lahko srečna, da smeta gledati, kako lev deli svoj plen.

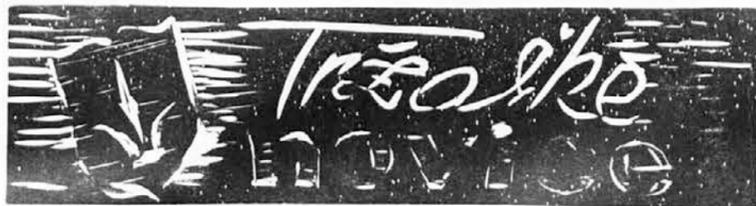
Prezrte kulturne in športne skupine se zavedajo, da bi zaradi občinske podpore ne postale bogatejše kot so, toda to, kar jih boli, je očitno zapostavljanje »demokratske« občinske uprave v Doberdobo. Za veseloštopovane občinske upravitelje v Doberdobo je npr. društvo za balinjanje večjega kulturnega pomena kot pa cerkveni pevski zbori, ki so našo pesem reševali in jo rešili v časih fašizma in nacistične okupacije. Kajti za balinjanje so fondi, za cerkvene pevске zborje jih pa ni, češ da niso »registrirani«. V časih ricinusovega olja tudi niso bili registrirani, pa so vse oblasti vedele zanje.

»Demokratske« upravitelji občine Doberdob so na ta način znova izpričali, kako zelo so napredni. Saj take levje demokracije nista prva učila Marks in Lenin, temveč jo je poznal že stari Grk Ezop, katerega basni so študentje prevajali nekoč že v 2. gimnaziji: Zato: Naj živi kraški lev!

Podložne kraške zverine

Nova komisija za vzhodne Cerkve

Sv. oče je imenoval komisijo za reformo cerkvenega zakonika za vzhodne Cerkve. Člani komisije so patriarhi in škofje raznih vzhodnih Cerkva. Tajnik komisije je naš rojak p. Ivan Žužek, rektor vzhodnega inštituta v Rimu.

Praznovanje zlate maše msgr. Silvanija na Vejni

V krogu številnih sobratov in ob prisotnosti lepega števila vernikov je preteklo nedeljo 9. julija msgr. Natal Silvani slavil svojo zlato mašo v Marijinem svetišču na Vejni. Slavje je bilo združeno z našo vsakoletno počastitvijo sv. bratov Cirila in Metoda ob njunem prazniku.

Jubilant je v lepem govoru naslikal duhovniško pot, božji klic, delo med božjim ljudstvom, zaupanje v trajno božjo pomoč in v Marijino varstvo.

Skofov vikar dr. Lojze Škerl se je ob koncu maše zahvalil msgr. Silvaniju za vse dobro, ki ga je opravil v dolgem duhovniškem življenju.

Pri sv. maši je ubrano pel openski cerkveni zbor pod vodstvom Staneta Maliča. Zbor je izvajal Maličevo mašo in očenaš. Tako se je zbor oddolžil jubilaru za dolgoletno pastirovanje na Opčinah, kjer je bil župnik in dekan.

Po sv. maši smo se zbrali pri oltarju svetih bratov in se jima zahvalili za dar vere, ki sta jo posredovala slovanskim narodom, jubilar pa je poklonil spominske podobe.

Proti obnavljanju fašistične stranke

Tržaški sodnik dr. De Falco je 14 fašističnim mladincem iz Trsta razposlal vabilo za zaslišanje v zvezi s poskušanjem obnavljanja fašistične stranke, kar je po zakonu prepovedano. Gre v glavnem za mlade ljudi, ki so policijskim in sodnim oblastem že dobro znani, saj so se že večkrat znašli na zatožni klopi zaradi sodelovanja pri raznih pretepih in manifestacijah proti demokratičnemu sožitju v naših krajih.

Tržaška demokratična javnost in Slovenci še posebej smo z zadovoljstvom sprejeli ta ukrep sodnih oblasti. Doslej je bilo vse preveč popuščanja in očetovskega ravnanja s podobnimi elementi, ki si jih upajo braniti samo odkriti fašisti.

Vloga telefonski družbi SIP

120 telefonskih naročnikov iz Trsta je poslalo ravnateljstvu telefonske družbe SIP v Turin posebno vlogo s tremi zahtevami:

1. V uradnem telefonskem imeniku naj bodo slovenski priimki in imena v pravilni obliki s strešnicami za šumnike.
2. Imena krajev, kjer prebivajo pretežno Slovenci, naj bodo v telefonskem imeniku napisana tudi v slovenski obliki. To se izvaja v bencinskih pokrajinah in tudi jugoslovanske oblasti se v odnosu do italijanske manjšine strogo držijo dvojezičnosti.
3. Vsa uradna obvestila družbe SIP (letna bilanca, občni zbori, zlasti spremembe številke itd.) naj bodo oglaševana tudi v slovenskih listih.

V deželi Furlanija-Juljska Benečija je vsaj 20.000 slovenskih telefonskih naročnikov, ki plačajo družbi SIP letno nad pol milijarde lir.

Radi se pridružujemo gornjim zahtevam in pričakujemo, da jih bo družba SIP upoštevala.

Koordinacijski odbor med društvi staršev

Minuli teden so se na sedežu sindikata slovenske šole v Trstu zbrali zastopniki društev staršev na slovenskih višjih in

nižjih srednjih šolah ter ustanovili koordinacijski odbor. V njem so tako zastopana združenja staršev tistih šol, ki so poslale svoje predstavnike. To so vse višje srednje šole ter srednje šole Nabrežina, Prosek-Kontovel ter Sv. Jakob. Društva staršev ostalih šol se lahko še pridružijo.

Naloga koordinacijskega odbora je predvsem preučevanje svojstvenih problemov slovenskega manjšinskega šolstva v Italiji ter sodelovanje pri reševanju skupnih problemov.

Dolina. - Nagrade za najboljša vina

V četrtek 6. julija so na običajni slovesnosti razdelili nagrade za najboljša vina na letošnji 16. razstavi domačih vin, ki je bila za Majnico v Dolini.

Prvo nagrado za belo vino je prejel Ignacij Ota, drugo Cecilija Petaros in tretjo Albin Zerjal. Naslednje nagrade so prejeli: Josip Kocjančič, Albert Derganc, Bruno Zahar, Anton Petaros, Josip Sancin, Josip Vodopivec, Franc Strajn, Ivan Kocjančič, Ivan Kuzmič, Graziano Zerjal in Karmela Zobin.

Za črno vino je prejel prvo nagrado Karel Slavec, drugo Ivan Kocjančič in tretjo Josip Sancin. Naslednje nagrade so prejeli: Josip Vodopivec, Stanislav Prašelj, Ignacij Bandi, Albert Derganc, Bruno Zahar in Marij Smotlak.

Ob tej priložnosti je župan Dušan Lovriha najavil, da bo v začetku septembra pokrajinska razstava vin, če bodo vino gradniki prihranili do tega časa zadostno količino vina. Organizacijo razstave je pokrajina namreč poverila dolinski občini v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo tržaške pokrajine.

Prekinitev stavke v podjetju SAP

Pretekli teden se je položaj v zvezi z dolgotrajno stavko nameščencev avtobusnega podjetja SAP toliko razjasnil, da so prizadeti sklenili prekiniti stavkovno gibanje in se vrniti na delo. To so storili potem, ko je tržaški župan inž. Spaccini sporočil, da je občinski odbor sprejel sklep o municipalizaciji sedem avtobusnih prog v predmetne kraje, ki jih ima v

upravljanju SAP. Tako bo v najkrajšem času občinsko prevozno podjetje ACEGAT prevzelo avtobusne proge na Kampanele, Kolonkovec, Lonjer, Miramar, Rovte in Trebče.

Župan Spaccini je tudi napovedal, da bo ACEGAT poskrbel za municipalizacijo avtobusnih prog k Orehu in v Mačkolje, za kateri se mora sporazumeti z deželo, ki je izdala zadevno dovoljenje.

Tajništva vseh treh sindikatov (CISL, CGIL in UIL) so pozitivno ocenila sklep tržaške občine o skorajšnji municipalizaciji podjetja SAP kot prvi stvarni korak na poti podružabljenja vseh avtobusnih prog v Trstu. V tem smislu so pozvala dolinsko in miljsko občinsko upravo, naj skupaj z deželo delata na to, da vse avtobusne zveze med Trstom in vasi dolinske občine ter blokoma Pesek in Škofije preidejo pod javno upravo.

Nov doktor medicine

Na medicinski fakulteti je 10. julija uspešno branil tezo in dosegel najvišjo oceno Danilo Mužina iz Trsta. Mlademu doktorju iskreno čestitamo.

Odpirajo se mestna kopališča

Kot znano, sta tržaška in miljska občina pred časom prepovedali kopanje na morski obali od Miramara do Punta Olmi zaradi preveč onesnažene vode. Bolj kot je pritiskala vročina, bolj je naraščalo nezadovoljstvo tistih meščanov, ki bi se radi kopali v domačem morju. Zato so z zadovoljstvom sprejeli vest, da je občinski zdravstveni urad prekladal prepoved kopanja v naslednjih tržaških kopališčih: Ausonia, Lanterna, vojaško kopališče in kopališče Stico pri Miramaru.

Ta sklep je občina sprejela na osnovi zadnjih analiz morske vode, ki so pokazale, da se je število bakterij »coli« na deciliter zmanjšalo na 40 do 50. Najvišja dopustna mera je namreč 100 bakterij na deciliter vode.

Glede kopališč na barkovljanski obali pa je župan Spaccini zagotovil, da jih bodo odprli, kakor hitro bodo s kloriranjem grezničnih odtokov uspeli toliko očistiti vodo, da bo dopustna za kopanje.

Nova knjiga o življenju svetnikov

V Ljubljani je izšel tretji zvezek knjige »Leto svetnikov«. Knjiga obsega življenjepise svetnikov za mesece julij, avgust in september. Poleg življenjepisov obsega knjiga tudi razlago važnejših praznikov v tem času.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Zlatoporočno slavje v Medani

V nedeljo 9. julija sta obhajala v Medani v Brdih zlato poroko zakonca Pepca in Pepi Gradnik, brat pok. pesnika Alojza Gradnika. Slavljenca sta bila presrečna, da so se za to slavje okoli njiju zbrali vsi njihovi otroci in vnuki ter številni sorodniki in prijatelji: iz Milana je prišel sin Boris z ženo in sinovoma, z Vrhnike hčerka Dragica z možem in otroki, s Plešivega v Italiji pa sin Miro z družino.

V lepi medanski cerkvi, dobro zasedeni od gostov in domačinov, je opravil zahvalno sv. mašo dr. Rudolf Klincec iz Gorice, medtem ko je na koru prepeval domači cerkveni zbor pod vodstvom Ludvika Zorzuta. Slavljenca, sveža, mladostna in vidno ganjena sta med sv. obredom ponovila obljubo za nadaljnje življenje.

Pod čudovitim latnikom divje trte, obdanim z oleandri, tik lepe Gradnikove domačije, je vesela družba ponovno izrazila čestitke in voščila slavljencema, ki bosta

tudi v bodoče skrbna čuvaja spominskega muzeja, prirejenega na rodnem domu pesniku Alojzu Gradniku.

Slavljencema želimo, da bi še dolga leta živela zdrava in srečna na domu, ki sta ga tako izbrano uredila.

R. K.

Baragova rojstna soba

Dne 8. junija 1972 je bila med lastniki Baragove rojstne hiše (družina Lah) in nadškofijskim ordinariatom podpisana najemna pogodba, s katero je ordinariatu prepuščena Baragova rojstna soba, v kateri bo urejen Baragov muzej, oziroma njegova spominska soba. Odslej bo mogoče neovirano obiskovati Baragovo rojstno sobo v Mali vasi pri Dobrnju. Obiski se pripravljajo predvsem na nedelje in praznike. Proslava 175. rojstnega dneva škofa Barage bo v škofijskem okviru 30. julija v Dobrnju na Dolenjskem.

Včasih sem si predstavljal, da peljem za roko fantka, ki išče po vojni očetov grob, včasih ostarelo mater, vdovo, tovariše — kajti gotovo je imel tovariše, ko je bil še živ — in ko bo revolucije konec, ko bomo vsi spet navadni ljudje, se bomo našli ob grobu — in se gledali. Ali si bomo segli v roko, mar skomignili z rameni in odšli vsak svojo pot, ali pa skušali zagrabiti skrite nože? Imel sem občutek, da se bo revolucija končala zame šele tedaj, ko bo vse odpuščeno, vse poravnano, vse jasno, vse pogovorjeno, čisto in ko bodo tudi najbolj zakrknjeni spoznali svojo zmotno.

Sanje!

Pa vsakih sanj je enkrat konec.

Zunaj so zaropotali razburjeni koraki. V sobo je pridrl narednik z novico, da mu je mina ubila dva moža.

To je bil začetek. Odslej ni minil teden brez žrtev. Druga za drugim smo izgubljali. Fantje, ki so delo opravljali že mesece, so postajali žrtev zahrbtnega orožja. Nihče ni vedel vzroka.

Kadar je patrolja naletela na mino, sta pri njej ostala dva moža, medtem ko so

ostali poiskali kritje. Navadno je bila nevarnost hitro odstranjena, fantje so bili spretni; nenadoma pa so se pričele nerazumljive nesreče. Komaj sta vojaka pričela z delom, že je zagrmel vse skupaj oblak prahu in dima in edini priči, ki bi mogli pojasniti vzrok, sta bili neizogibno mrtvi.

Da so bile izgube manjše, smo puščali k mini le po enega človeka. Bilo je, kakor da bi jih obsojali na smrt, četudi so se javljali prostovoljno.

Postavljali smo zasede, nadzorovali cesto, a mine so se pojavljale tam, kjer smo najmanj pričakovali.

Kdorkoli jih je polagal, je bil zvit. Skoro mesec dni nas je že vlekel za nos. Ni smo ga poznali, a smo čutili, da gre tu za boj med njimi in nami. Niti malo nisimo dvomili, da je en sam, zato nam je postal lov nanj že vprašanje časti. Ker se je zdelo, da je sovražnik dobro poučen o naših premikih, smo se zatekli k zvijači. Postavili smo zasede čez noč in ko so se zjutraj vrnile na postojanko, so pustile v skrivališču po enega moža. Drugo jutro smo postavili zasedo na drugem mestu in pustili ob jutru spet enega ali dva skrita

Dr. Vremec utemeljuje svoje stališče

Dovolite mi, da odgovorim na članek »Blodnje — zdaj še v zamejstvu«, ki ga je dne 29. junija objavil I. S. na drugi strani Vašega lista. K članku želim napisati sledeče:

1. Ne razumem, zakaj pisec, ki želi objaviti svoje mnenje o nekem mojem polemičnem zapisu, uvodoma podvomi, da bi mu ga hotel objaviti v reviji Most, kjer sem samo odgovorni urednik. Pisec bi svoj članek lahko objavil v Vašem listu brez sodbe o mojem morebitnem zadržanju do njegovega članka. Če želi vzeti kritično v pretres moje pisanje, lahko to stori, kolikor ga je volja, toda v mejah dejstev, ne pa domnev, ki v tem primeru dišijo nekoliko po poskusu diskvalifikacije nasprotnika, saj bi brez nadaljnega zapisa lahko tudi celo to, da si je želel osebnega pogovora z mano, pa se je nato zbal, da bi ga, jaz nasilnež ali blaznež, ne namlatil!

2. Kot je bilo razvidno že iz mojih odgovorov Borisu Pahorju na straneh Novega lista in kot bo bralec lahko presodil tudi v prihodnji številki Mostu v mojem odgovoru na pismo Lojzeta Udeta, je šlo pri mojem ostrem zapisu na izjavo Kluba koroških študentov v Ljubljani predvsem zato, da opozorim na neumnost reagiranja s pomočjo bučnih skupinskih nastopov na stališča, ki so bila podana v obliki osebnih sestavkov. S tem nikakor ne jemljem pravice, komur koli že, da bi svobodno izražal svoje mnenje o določenih vprašanih in stališčih, v kolikor misli to storiti na isti način, t. j. v obliki članka, poslušajoč se istega sredstva (revije, raznih dnevnikov in tednikov). Moj uredniški kolega Aleš Lokar je svoje različne poglede o vprašanih, ki jih je načel Marijan Kramberger v Sodobnosti, odgovoril na straneh iste Sodobnosti na način, ki se mi zdi edini primeren in dopusten, t. j. s kritičnim, toda kulturnim protimnenjem (s takšnim pisanjem torej, ki nasprotniku ne jemlje časti). Kdor pa se želi spuščati na nekatera, zanj zmotna mnenja in nazore, na način, ki ga je izbral omenjeni klub, to je na ravni skupinskega nastopa s pomočjo izjav javnosti in kot da bi bil v posesti čiste resnice, mora računati s tem, da vsi takega početja ne bodo ravno dušno sprejemali. Samo to sem storil, in mislim, da mi je razvoj dogodkov v domovini dal prav, zakaj v resnici je omenjeno izjavo takoj izkoristil v svoje namene nekaj let prikriti in potuhnjeni stalinizem. Torej sploh ne gre za to, da bi jaz klubu odrekal pravico do izražanja svojega mnenja, ko bi se le eden iz njegove srede odločil poslušati se sredstva, ki ga, upam, ne mislijo, za usodo naroda še tako zavzeti Slovenci, zavreči, t. j. izražanja svojega mnenja v individualni obliki, v okviru istih sredstev, kot je to počel namišljeni ali resnični idejni nasprotnik — če nam gre za svobodo mišljenja. Klubova izjava pa po mojem ni več izražanje mnenja o nečem, do česar ima ali naj bi imel vsak vso pravico, ampak sredstvo pritiska na javnost in politične sile, naperjeno prav zato proti svobodi mišljenja — tako kot svoboda mišljenja pojmuje v demokratičnih razmerah. To bi morali študentje iz Koroške dobro vedeti. Kam bi pa prišli, ko bi jaz na I. S.-ovo pisanje, ali I. S. na moje začel zbirati in siliti somišljenike v neke bučne skupinske protizjave, resolucije in podobno?

3. Da bi jaz hotel s svojim zapisom proti klubovi izjavi jemati pravico nekemu do izražanja mnenja, ga tako rekoč, kot piše I. S. cenzurirati ali še hujše, je popolnoma

neresnično, če se nočemo igrati s pomeni določenih dejanj. Jaz sem že v svojem spisu v Mostu izrecno poudaril, da odklanjam takšne metode soočanja in boja mnenj, ker to vodi ponekod v obujanje stalinizma, drugod v fašizem. »Inkriminirani« pisci. Kermauner, Pirjevec, Kramberger in Rupel so izražali samo svoje osebne poglede, brez zahteve predstavljati kogar koli razen sebe, saj niso storili nič takega, kar bi v pravem pomenu besede lahko imeli za izpodrežanje korenin slovenskemu narodu. To bi storili, ko bi organizirali kakšno gibanje s takimi nameni (sam sploh ne mislim, da bi njihovo pisanje merilo v takšno smer). Če pa se zelo majhen delček slovenskega naroda, ki redno bere revije in dolge razprave po raznih listih, čuti ogrožen od pisanja omenjenih piscev, potem dvomim v njegovo državljansko zrelost, potem je v resni zmešano in na glavo postavljeno. Mislim in upam, da gre samo za globoke nesporazume o pomenu posameznih dejanj oziroma za zelo osebno tolmačenje pomena in namena določenih pojavov.

4. Če »Problemi, Dialogi, Sodobnost, Naši Razgledi in še kaj niso revije, v katere bi lahko pisal kdor si bo di in če so pridržane samo tistim, ki so v osebnih poznanjih in zvezah z odločujočimi in vrhovih slovenske partije oz. njenega ljubljanskega kroga«, potem se sprašujem, hkrati pa sprašujem tudi I. S.-a, kaj so že pred leti iskali v Sodobnosti Pahor in Rebuta, ne dolgo od tega tudi Beličič in nazadnje Lokar in drugi zamejski pisci, po kakšnih zvezah so se oglašali v Naših Razgledih Rebuta, Lokar, Vrtačič, Detela in drugi, kdo je potem Detela odprl vrata v Probleme? Res dvomim, da bi bil I. S. reden bralec omenjenih revij in sploh dvomim, da je kulturni ustvarjalec, če tako piše. To pa, da ima vsaka posamezna revija neko določeno fiziognomijo (ki pa se v času spreminja), je pa za kulturnika znana in samoumevna stvar; prav zato tudi revije nastajajo.

5. Ko bi Pirjevec, Kermauner, Kramberger, Rupel in drugi imeli res monopol v »večine centraliziranih družbenih revijah«, potem se v le-teh ne bi smeli oglašati drugače misleči avtorji, kot to lahko vsak povprečen poznavalec slovenskih revijalnih razmer, brez težav ugotovi. Da bi doživljala nasprotna mnenja zaviranja pri objavljanju, pa ne verjamem, saj obstajajo na Slovenskem še druge revije tako npr. Pristor in Cas, Kaplje in druge, ki vse dovolj zavzeto in odločno skrbijo, da pridejo protimnenja na dan. In če to ni dovolj, je tu še Josip Vidmar, ki ima v najbolj branem slovenskem časopisu, v Ljubljanskem Delu, svojo rubriko. I. S. bi lahko že vedel, kaj Vidmar piše in kako. Če I. S. sam ugotavlja na nekem drugem mestu, da se danes v Sloveniji oblikuje neka širša pogovorna raven in jo pozdravlja, potem mora začeti priznavati življenjski prostor tudi drugače mislečim, pa naj bodo njihove misli še tako različne od njegovih. V tem smislu sem se obrnil proti prej omenjeni izjavi. Z omejevanjem duhovne svobode bi se po mojem začel mnogo hujši in hitrejši narodni propad in moralna-duhovna zakrknitev, kot to kdajkoli lahko povzroči tistih nekaj, od naših, tako različnih, ali celo zmotnih in za nas nesprejemljivih mnenj in misli.

5. Prav to sem tudi hotel povedati s stavkom, da »sicer niso slovenski kulturniki nikoli sloveli, zaverovani v svoje odrešeniško poslanstvo, po razviti demokratični zavesti in čutu za mero, nekateri še (se nadaljuje na str. 4)

MARKO KREMŽAR (14)

SIVI DNEVI

Ze dolgo smo imeli mir pred njimi. Od kar je naša patrolja podrla nekega dedca, prav ko jih je zakopal. Nihče ga ni poznal niti vedel, odkod naj bi bil prišel. Obleden je bil v civilno obleko, a obleko je lahko menjati.

Pokopali so ga nekaj metrov od ceste na zapuščenem vrtu, kjer je bila zemlja manj zbita.

Večkrat sem se mudil v mislih pri tem pogrebu. Na koncu vojne bo morebiti prišel kdo in hotel vedeti, kje počiva. Skoraj gotovo je imel sorodnike, morda ženo, otroke, ki se zdaj ne upajo poizvedovati za njim. Ko bo pa vsega konec, bodo prišli in vprašali. Pokazal jim bom kraj...

Smešno. Vedel sem, da se to ne bo zgodilo, pa me je begala misel, kaj si bomo tedaj rekli.

Bodo jokali, tožili, obsojali, opravičevali, klicli? In jaz, kaj naj bi rekel?

Streljal je stražar, ki smo ga bili pustili v zasedi.

Zdrveli smo nazaj po cesti. Na ovinku toliko, da nas niso podrlle krave, ki so nam preplašene pribezljale naproti. Pastirja ni bilo videti. Sele ko so se splašene živali odmaknile, smo zapazili pastirico, čepečo sredi ceste. Prestrašeno je gledala, ne za kravami, temveč v gozd, odkoder so počili strelji. Pognali smo se mimo dekleta proti goščici, ko se je izmotal izza drevja stražar in nam divje mahal z brzostrelko:

»Primito jo! Primito, da vam ne uide...«

Ozrl sem se. Dekle je še vedno čepečo. Ko sva se srečala z očmi, sem opazil, da ne sije iz njih le strah, temveč — groza. Spoznal sem, da je lova konec. Naš, tolikokrat prekleti sovražnik je nemo čepeč pred nami in stiskal k tlom temen, deloma s sveže nasutim gramozom prekrit predmet.

Niti ko smo jo obkolili, ni vstala. Molče je gledala v cevi naših brzostrelk. Ko sem ji velel, naj vstane, je pričela grabiti kamenje na napol zagreblo mino.

(se nadaljuje)

Spomin na 80-letnico Alojzijevega

V spomin na 80-letnico svojega obstoja je Slovensko Alojzijevega izdalo drobno brošuro na 32 straneh, ki naj bo tudi skromen prispevek za zgodovino te naše tako važne ustanove, kjer se vzgajajo fantje v zvestobi do Boga in svojega ljudstva. Podobno brošuro je izdalo tudi za svojo 70-letnico.

V letošnji brošuri je poleg nadškofovega pisma in pesmi Ljubke Sorlijeve za ta jubilej daljša razprava msgr. R. Klinca o spomenici, ki so jo slovenski duhovniki poslali sv. očetu Piju XI. leta 1930, ko je fašizem zasedel zavod, ga potem ukinil in krivično pobral vso njegovo imovino. Dr. A. Kacin je za to priložnost napisal članek o Jožku Bratužu, ki je bil ravnatelj zavoda v burnih časih fašizma. Tudi križev pot za vrnitev zavodske lastnine je orisan v posebnem članku. Po poročilu o praznovanju letošnjega jubileja prinaša brošura imena predstojnikov in gojencev zadnjega desetletja, ker so imena gojencev po drugi svetovni vojni do 1962 že v prvi brošuri. Skoda, da se je ves arhiv zavoda iz prejšnjih let izgubil zaradi prve svetovne vojne in po fašistični zasedbi.

Naj omenim tu le zaključno besedo članka o delu za vrnitev zavodskega poslopja: »Društvo Alojzijevega, in z njim vsi Slovenci, še vedno upamo, da bo ta križev pot dela in naporov za vrnitev zavoda končno le privedel do pravične rešitve zadeve, ki jo slovensko ljudstvo smatra še vedno za odprto, kajti krivica kriči po poravnavi in njenega krika ni moč zadušiti z molkom. Italijanska država nam ne bo mogla nikoli povrniti neprecenljive škode, ki jo je prizadela Slovincem, ko nam je z odvzemom Alojzijevega onemogočila za celih 15 let primerno vzgajati našo mladino. Naj zato popravi vsaj stvarno škodo in vrne zavod, čeprav s pridržkom neke simbolične odškodnine.

m. n.

Bivši gojenci in prijatelji Alojzijevega, ki bi si želeli to brošuro, jo lahko dvignejo v Alojzijevega ali na upravi Katoliškega glasa. Zavod jim jo hvaležno poklanja.

Zasedanje novo izvoljenega duhovniškega sveta

V sredo 5. julija se je zbral v zavodu Contavalle v Gorici pod predsedstvom goriskega nadškofa msgr. Cocolina na svoje prvo izredno zasedanje novo izvoljeni duhovniški svet nadškofije. Od 18 članov se jih je zasedanja udeležilo 14.

Najprej so člani sveta izčrпно razpravljali o notranjem pravilniku duhovniškega sveta in o pravilniku petih stalnih komisij istega sveta. Nato so člani sveta izvolili predstavnike v te komisije, pri čemer se ni gledalo toliko na conalno zastopstvo kot na usposobljenost in razpoložljivost izvoljenih.

Pogovor je nato tekkel o ustanovitvi posebnega odbora, ki naj bi skrbel za posodobljenje in stalno oblikovanje duhovščine. Pokazalo se je, da manjkajo konkretni predlogi, zato se je poverilo komisiji za kler, da se bavi s tem vprašanjem. Ista komisija bo v septembru pripravila tudi študijski dan o krajevni Cerkvi.

Končno se je razpravljalo o morebitni stalni prisotnosti goriske Cerkve v škofiji Bouaké v državi Slonokoščena obala. Goriški nadškof je že razposlal na svoje duhovnike vprašalno polo, v kateri naj bi izrazili svoje mnenje, če soglašajo, da pošlje nadškofija v Bouaké dva duhovnika in več laičnih pomočnikov, ki se bodo za to delo prijavili.

Slov. Vincencijeva konferenca

V Gorici je takoj po vojni začelo delovati dobrodelno društvo Vincencijeva konferenca; podpirala je ljudi, ki so bili potrebni gmojne pomoči. Lansko leto se je delovanje Vincencijeve konference obnovilo; prevzela je tudi organizacijo počitniške kolonije za otroke slovenskih osnovnih in srednjih šol.

Da bi bilo delovanje učinkovitejše in bolj organizirano, je društvo prosilo goriskega nadškofa za cerkveno potrdilo. Gospod nadškof je prošnji ugodil in z dekretom z dne 4. junija letos potrdil kanonično ustanovitev Slovenske Vincencijeve konference, njena pravila in odbor, ki je takole sestavljen: prof. Martin Kranner predsednik, Marija Ferletič podpredsednica, Artur Košta tajnik, Zora Piščanc blagajničarka, s. Suzana Mastnak in Viktor Prašnik odbornika; za cerkvenega asistenta je bil imenovan škofijski kancler dr.

Rudolf Klinec; člani nadzornega odbora so: prof. Iva Hrovatin, učitelj Miro Lojč in učiteljica Mirijam Obljubek.

Nov grob

Pretekli teden je umrl zadet od kapi na delu v tovarni SAFOG 43-letni Zdravko Rijavec s Solkanske ceste. Pogrebni obredi so bili v bolnišnici, v kapeli na solkanski cesti in na pokopališču v Standrežu. Rajni je bil sin slovenske družine in oče slovenske družine, saj hodi njegov sin v našo enotno srednjo šolo. Tudi venci pri krsti so imeli slovenske napise in mnogo je bilo sorodnikov z onstran meje.

Zelo smo se zato čudili, da so bili pogrebni obredi samo v italijanskem jeziku, ki ga mnogi z onstran meje ne razumejo. Ali bi ne bilo bolj primerno in bi Cerkev res pokazala ljubezen do vseh, če bi bili obredi vsaj dvojezični kot je to večkrat v stolnici, če so udeleženci obeh jezikov? Brali smo v listih, da se je dušno pastirstvo za Slovence v mestu bolje uredilo, a prav ta pogreb je pokazal, da smo še vedno pri starem. Ni čuda, da je bilo zaradi tega med našimi ljudmi precej nevolje.

Udeleženka

Naši kmetje proti razlaščenju

Prejšnji teden so se ponovno zbrali v župnijski dvorani v Standrežu predstavniki štandreških in sovodenjskih kmetov in razpravljali o problemu razlaščenja zemljišč. Sestanka so se udeležili tudi deželni svetovalec dr. Drago Stoka, pokrajinska svetovalka Marija Ferletič, občinski odbornik dr. Damijan Paulin in odvetnik Avgust Sfiligoj.

Po uvodnih besedah dr. Paulina, ki je orisal razvoj tega problema od zadnjega sestanka in seznanil prisotne o posegih delegacije kmetov pri raznih pristojnih oblasteh, je dr. Stoka povedal, da so akcije, ki jih je odbor izvedel skupno s političnimi organizacijami, ki se stalno zavzemajo za probleme naših kmetov, že rodile prve sadove. Za dokončno rešitev tega bolečega vprašanja bo potrebno še bolj krepko in odločno postopanje.

Spregovorila sta tudi dr. Sfiligoj in Marija Ferletič, ki sta prikazala stališče pokrajinske in občinske uprave ter goriske prefekture in povedala, da bodo kmetje samo s skupnim nastopom lahko dosegli svoje upravičene zahteve.

Sledila je obširna debata in konkretni predlogi za nadaljnjo akcijo. Prisotni so sestavili vlogo, v kateri so postavili jasne in odločne zahteve na deželno upravo, ki mora čimprej zavzeti dokončno stališče glede aplikacije zakona št. 865/71. Javne ustanove naj se naravnost pogajajo z zainteresiranimi lastniki zemljišč. V peticiji se zahteva od dežele, naj poskrbi za ustrezna zakonska jamstva do razlaščenih kmetovalcev in malih posestnikov, ki ne smejo še naprej trpeti velike škode zaradi krivičnih določb razlaščenja.

Bralci pišejo

Misel ob letošnjem taboru

Ljudje so odhajali z letošnjo že 24. tabora na Repentabru zelo zadovoljni, tako kot so naši ljudje odhajali zadovoljni s festivala slovenske popevke, ki je bila pred kratkim v Steverjanu. To sta bili dve naši veliki osrednji prireditvi, ki sta potekali povsem v slovenskem duhu in pristno domačem razpoloženju.

Na njih ni bilo dolgih govoranc in velikih govornikov, ki bi se v fratelančnem stilu zavzemali za vse in grneli proti vsem; na njih ni bilo prisiljenih fratelančnih fraz, zabeljenih s čevapčiči. To sta bili res globoki slovenski prireditvi, ki sta nam hoteli povedati predvsem to: v teh krajih živimo že stoletja kot Slovenci in živeli bomo še stoletja v bodočnosti, če se bomo najprej in ob vsakem koraku zavedali svojega jezika, svojega rodu in v tem smislu tudi delovali.

Vsak narod, ki postane predmet drugega naroda ali njegov podrejeni člen, prej ali slej izgine. Tako se bo zgodilo tudi z nami, če bi se te zgodovinske resnice ne zavedali ob vsakem našem dejanju. Toda zavest, da ljudje čutijo potrebo po takih taborih, po odprti in iskreni slovenski besedi, ki seže do srca, pa naj govori o ljubezni ali o socialni pravičnosti — samo da je to slovenska beseda — nam daje upati v bolj bogato in gotovo bodočnost.

S. V.

Na pobudo števerjanske občinske uprave bo v nedeljo 16. julija ob 20.30 v župnijskem domu v Steverjanu

KONCERT

moškega pevskega zbora iz Kranja, ki ga vodi Anton Marolt. Koncert bo v tehnični organizaciji SKPD »F. B. Sedej« iz Steverjana. Toplo vabljeni.

Resni položaj slovenskih kmetovalcev zaradi razlaščenja

Predstavniki slovenskih političnih organizacij iz Trsta in Gorice so bili v torek 11. julija sprejeti pri predsedniku deželne vlade dr. Berzanti in prisotnosti odbornika za javna dela dr. Masutta. Za Slovensko skupnost so bili prisotni predsednik dr. Harej in tajnik dr. Stoka, za SDZ iz Gorice dr. Sfiligoj, dr. Paulin in M. Terpin, za SDZ iz Trsta dr. Agneletto.

Predstavniki omenjenih organizacij so seznanili predsednika Berzanti o resnem položaju slovenskih kmetovalcev in razlaščenca na Tržaškem in Goriškem, katere hudo ogroža novejši državni zakon št. 865/71, ker predvideva razlastitve po izredno nizkih cenah. Predstavniki so poudarili s tem v zvezi neizpodbitno dejstvo, da je slovenska narodnostna skupnost zaradi tega ogrožena v svojem narodnostnem obstoju ter ekonomskem razvoju.

Zaradi tega so predstavniki naprosili predsednika deželnega odbora, da se za vprašanje kot tako stalno zanima in da se koristi razlaščenca zaščitijo s posebnimi zakonskimi ukrepi in obvaruje tako slovenskega kmetovalca oz. razlaščenca kot celovito slovensko narodnostno skupnost pred krivičnim razlaščenjem. Ustava jamči namreč obstoj in razvoj slovenske narodnostne skupnosti in je zaradi tega vsaka oblast dolžna skrbeti za njen obstoj in razvoj.

Predstavniki so še poudarili obstoj člena 4 deželnega statuta, ki daje prvenstveno oblast deželni svetu za urbanistično ureditev deželnega ozemlja; s tem v zvezi so podčrtali tudi veljavnost člena 3 deželnega statuta, ki govori o enakopravnosti etničnih skupin v naši deželi.

V odgovoru je predsednik Berzanti vzel na znanje upravičene pomisleke in izvajanja slovenskih političnih organizacij. Dejal je, da je omenjeni zakon 865/71 pred ustavnim sodiščem in da je treba počakati na rešitev pristojnosti, o katerih govorijo ta zakon. Po razsodbi ustavnega sodišča bo dežela sprejela lahko svoje posebne ukrepe; predsednik je še posebej poudaril, da bo v primeru potrditve zakona št. 865/71 še posebna skrb deželnega odbora upoštevatelj na najprimernejši način posebna stališča slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

ZA KMETOVALCE

Trta in poletno škropljenje

V poletnem času moramo — kot doslej — stalno varovati trte pred peronosporo, oidijem in morebitnimi škodljivci.

Za peronosporo so na razpolago bakreni in nabekreni pripravki. Do konca prejšnjega meseca smo rajše rabili nabekrene izdelke kot so Aspor ultra, Vitex itd., ker ne zavirajo rasti trte. Poleti pa so bolj primerni bakreni pripravki kot je npr. bakrena brozga, ker trta rabi baker in ker se ta izdelek dalj časa zadrži na trti, če je vreme ugodno. Težava je le v pripravljanju, ker moramo mešati apnenno mleko in modro galico ter strogo paziti, da postane mešanica nevtralna. Teh preglavic danes ni več. V trgovini najdemo industrijsko bakreno brozgo (poltiglia bordolese industriale), ki ima že primešano apno. Rabi se 1 kg na 100 litrov vode. Imamo pa še en pripravek, ki je enakovreden in sicer Super Ramedit; tega rabimo 300-500 gr na hl. Vsakokrat primenjamo tudi koloidno žveplo npr. Super Cosan in sicer 150-200 gr na hl; tako zavaruje trto tudi pred oidijem.

V legah, ki so težko dostopne in brez vode, pa s pridom uporabljamo prašila kot je 3 EFPE Super. Z njim preprečimo napad sive plesni kakor tudi peronosporo in oidija. Zelo koristni, če z njim prašimo grozde še preden se zaprejo.

Trtam so nevarni grozdni sukači. Njihove drobne gosence napadejo že cvetje in ga opredejo s pajčevino. Drugi rod se pojavijo, ko začne grozde zoreti. Takrat napadejo grozde jagode. Uničimo jih s Pomexon (250 gr na hl) ali s Atonaxom 5 v prahu (20-25 kg na ha).

Inž. Janko Košir

Razstava umetnosti 17. stoletja v vili Sartorio

V vili Sartorio na trgu Janeza XXIII. so odprli razstavo umetnostnih del iz 17. stoletja, ki jih hranijo umetnostni in zgodovinski muzeji v Trstu. Odprta bo do konca decembra letos.

Razstava je urejena in prtiličju ter v prvem in drugem nadstropju. V prtiličnih prostorih so razstavljeni razni tiski, v prvem nadstropju risbe renesančnega slikarja Tiepola, v drugem nadstropju pa slike drugih umetnikov.

RADIO TRSTA

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 16. do 22. julija 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Dva tria F. J. Haydna. 11.15 Mladinski oder: »Velika gala predstava«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 15.45 M. Kmecl: »Samota velikega teatra«. Radijska igra. 16.35 Za prijetno popoldne. 18.20 Baletna glasba. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Slavne simfonije. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 18.50 Glasbeni vrtljak. 19.00 Veliki detektivi iz kriminalk. 19.15 Za najmlajše: »Janezek in njegova konjička«. 20.35 Mozart: »Figarova svatba«, komična opera.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni orkester iz Padove. 18.50 Nekaj jazza. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.05 Za vašo knjižno polico. 21.50 Ansambel »Golden Grass«.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 V ljudskem tonu. 19.20 Za najmlajše: pravljice, posmi in glasba. 20.35 J. Stoka: »Trije tički«. Burka.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba deželnih skladateljev. 19.10 Na počitnice. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.45 Orkester proti orkestru. 19.10 Rado Bednarik: Moja srečanja. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Zora Saksida: »Komisar Tabernik ali Suha južina in njegov problem«. Detektivka.

SLOVENSKE TELEVIZIJA

Sporod od 16. do 22. julija 1972

Nedelja: 11.00 Otroška matineja. 11.50 Mestece Peyton. 18.25 Dno steklenice, film. **Ponedeljek:** 18.30 Kremenčkovi. 20.30 I. Stivičič: Petelinov klun - TV drama. 21.30 Kulturne diagonale.

Torek: 18.30 Medvedov godrnjavček. 18.55 Gostje slovenske popevke. 19.20 Karavana: Vis - reportaža. 20.35 Vroči val - film. 22.05 Glasbeni nokturno: Možiček - balet.

Sreda: 18.30 Sebastijan in Mary Morgane. 19.00 Naši operni pevci: Sonja Hočvar. 19.20 S kamero po svetu: Skice New Yorka. 20.30 Shakespeare: Vesele Windsorčanke - I. del. 21.40 Odiseja miru. 22.35 Waterpolo Partizan: Mladost.

Četrtek: 18.30 Boj za obstanek. 19.00 Civilizacija. 20.35 Bos skozi pekel. 22.10 Vohuni, agenti, vojaki.

Petek: 18.30 Veseli tobogan: Sentjur. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Ne obračaj se, sinko - film. 22.25 Jadranska srečanja.

Sobota: 17.10 Atletika Jugoslavija: Belgija. 19.15 Usodno nebo.

(nadaljevanje s str. 3)

vedno vnašajo v kulturno področje metode političnega obračunavanja. V luči povedanega bi torej moralo biti to dovolj jasno. Ne vemo, zakaj se Slovenci tako hvalimo, da smo kulturno razviti, če pa potem brez moralnih zadržkov sprejemamo in pozdravljamo stališča, ki bi jih kratko strnil takole: Svoboda ustvarjanja naj ne pozna nobenih omejitev. Toda pravico objavljanja naj ima družba oz. narod in v imenu družbe oz. naroda država, t. j. tisti, ki so najbolj poklicani, da jo predstavljajo. To se pa da doseči in izvajati samo z oblastniško prisilo, cenzuro, policijo, procesi drugače mislečih itd.

Gre, torej, za dovolj pomembne stvari, ne pa za kakšne blodnje ali preobčutljivosti, kot nekateri v mojem primeru namigujejo in Katoliški glas, z objavo takšnega naslova, še podčrtuje. Ko ne bi do tega vedel, kaj je demokracija, ne bi bil mogel svetovati deželnemu poslancu dr. Stoki stališča do novega deželnega urbanističnega zakona, o katerem je Katoliški glas prinesel članek na prvi strani v isti številki pod naslovom »Premalo zaščitene slovenske koristi«. Vsaj meni se zdi, da sem skušal biti v obeh primerih kar se da dosleden.

Upam pa, da so vse te časopisne polemike imele neki smisel, če nam bo vsem skupaj problematika demokracije bolj jasna. Menim, da je to za majhen narod posebno pomembno, če ne kar življenjsko pomembno vprašanje.

Trst, 4. julija 1972

Vladimir Vremec

OBVESTILA

Počitniški koloniji v Ovaru in Nabrežini

Gorska kolonija v Ovaru — prva skupina, dečki — se bo zaključila dne 28. julija. Otroci bodo prišli na železniško postajo v Gorici ob enajstih dopoldne.

Skupni obisk bo dne 16. julija. Odhod bo s Travnika (pred cerkvijo) ob 7.30 zjutraj; cena vožnje z avtobusom bo 2.500 lir. Kdor želi, da se mu naroči kosilo, naj to takoj javi v pisarno Vincencijeve konference na Placuti (tel. 83177); cena za kosilo je 1.000 lir. Pisarna je odprta vsak dan dopoldne od 9 do 12.30.

Deklice bodo odpotovale v Ovaro dne 29. julija popoldne ob 15.30 z železniške postaje v Gorici.

Obmorsko letovanje v Nabrežini se bo končalo dne 27. julija; dečki se bodo vrnili v Gorico popoldne okrog štirih.

Deklice bodo odpotovale k morju dne 29. julija ob 9.30 dopoldne s Placute.

Misijonar Andrej Majcen iz Južnega Vietnama bo v nedeljo 16. julija ob 18. uri predaval v Mar. domu v ul. Risorta 3.

Misijonar Jože Kokalj iz Zambije bo v nedeljo 16. julija ob 17.30 govoril v Rojanu o svojem misijonskem delu.

DAROVI

Za Katoliški glas: msgr. Natal Silvani ob svojem zlatomašniškem jubileju 20.000; inženir Janez Kelhar, Gradec (Avstrija), 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: ob zlati poroki Pepija in Pepce Gradnik v Medani N. N. 50.000; K.O.B. namesto cvetja na grob pok. Zdravka Rijavec 5.000; inž. Janez Kelhar, Gradec (Avstrija), 5.000; družina Kavčič-Kodermac, Podgora, 3.000; M. C., Gorica, v spomin pok. Zdravka Rijavec 2.000 lir.

Za Katoliški dom: N. N. 4.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 3.000; N. N. 4.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; U. Z. 3.000; I. P. 10.000; N. N. 10.000; I. P. 10.000; V. K. 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: v spomin umrlega brata Armanda Slobec Pina Piščanc 10.000 lir.

Za Vincencijevo konf. v Barkovljah: v spomin pok. Angele Martelanc darujeta Alojzija Martelanc in družina Grmek 2.000; N. N. namesto cvetja v isti namen 1.000 L.

Za cerkev v Bogdancih: N. D. 2.000; Edward Fischer, Trst, 1.000 lir.

Za misijone: N. N., Gorica, 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo